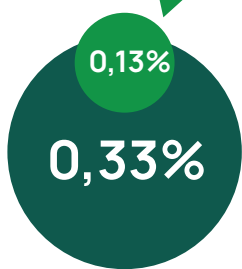

LIETUVOS VYSTOMASIS BENDRADARBIAVIMAS 2020

LIETUVOS OFICIALI PARAMA VYSTYMUI SI 2020 METAIS*

63,2 mln. EUR

0,13 % bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP)

Lietuva yra įsipareigojusi, kad iki 2030 metų OPV pasiektų 0,33% BNP

Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo veikla skirta prisidėti prie Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslų įgyvendinimo paramą gaunančiose šalyse**.

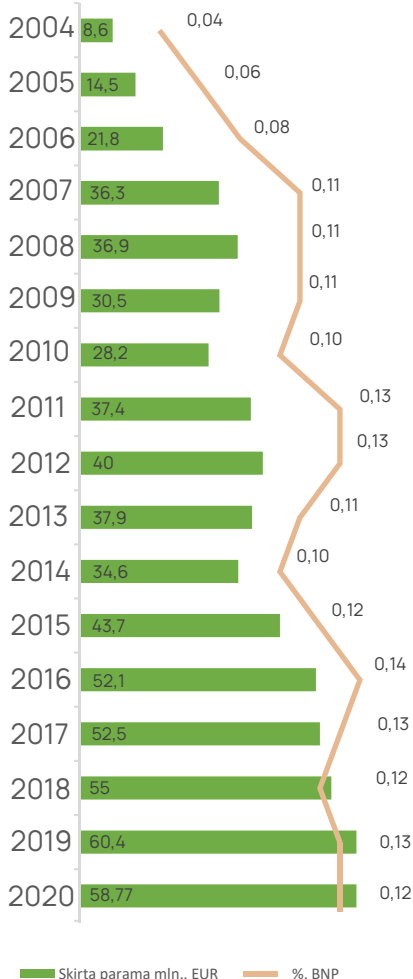
Lietuva prioritetą teikia šiems tikslams

Oficiali parama vystymuisi (OPV) – tai iš valstybės ir savivaldybių biudžetų finansuojama parama ir humanitarinė pagalba besivystančioms valstybėms ir teritorijoms.

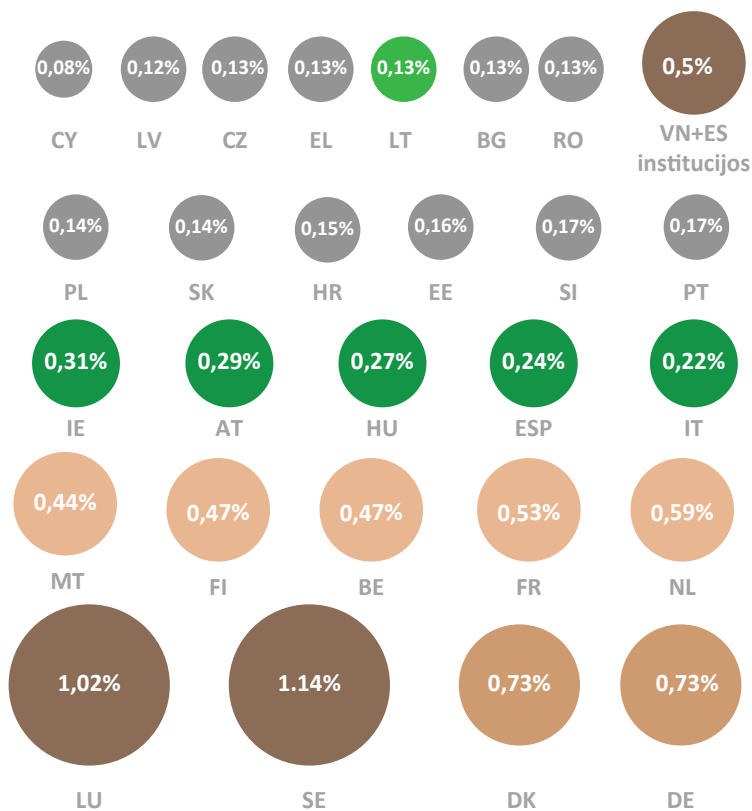
Lietuvos oficiali parama vystymuisi 2004-2020* m.

LIETUVOS OPV 2004 – 2020*

ES OFICIALI PARAMA VYSTYMUI SI % BNP, 2020

* Pateiktami preliminarūs duomenys, remiantis EBPO ir Europos komisijos 2021-05-30 pateikta informacija, patikslinimai bus pateikti 2021 m. pabaigoje.
** Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslai - tai 17 visas vystymosi krypčių apimančių tikslų, nustatytų Jungtinių Tautų darnaus vystymosi darbotvarkėje iki 2030 m., kuri buvo patvirtinta 2015 m. Jungtinių Tautų viršūnių susitikime.

VYSTOMOJO BENDRADARBIAVIMO IR PARAMOS DEMOKRATIJAI PROGRAMA

Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programa yra sudedamoji Lietuvos oficialios paramos vystymui įgyvendinimo priemonė, finansuojama iš Užsienio reikalų ministerijai skirtų biudžeto asignavimų.

Kaip ir ankstesniais metais, dauguma projektų įgyvendinta Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo prioritetinėse ES Rytų partnerystės šalyse: Armėnijoje, Azerbaidžane, Baltarusijoje, Sakartvele, Moldovoje ir Ukrainoje. Daugiausia dėmesio skirta Moldovai, Sakartvelui ir Ukrainai, kur Lietuva teikė paramą, skatinančią politinę ir ekonominę integraciją į ES, socialines ir ekonomines reformas. Šiose šalyse Lietuva rėmė Asociacijos ir išsamios ir visapusiškos laisvosios prekybos erdvės su ES susitarimų įgyvendinimą, taip pat ES ir Armėnijos visapusiškos ir tvirtesnės partnerystės susitarimo (CEPA) įgyvendinimą.

Vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai programos lėšomis 2020 m. įgyvendinti 78 projektai už 2,1 mln. EUR, iš jų 4 regioniniai ir 4 visuomenės informavimo.

4 regioniniai projektai ES kaimynystėje

Įgyvendinti 4 regioniniai projektai, skirti demokratijai ir pilietinei visuomenei, lyčių lygybei ir moterų įgalinimui.

Parengta mokomoji priemonė „Netikros naujienos žiniasklaidoje ir socialinėje aplinkoje“ (FAKE NEWS, VU Komunikacijos fakultetas), sukurtas neformalus tinklaraštininkų tinklas, parengtas mokomasis reklaminius filmas, kuris gali būti papildoma mokomoji medžiaga vaizdo tinklaraštininkams.

Charter'97 Foundation korespondentų tinklas 2020 m. sukūrė 116 straipsnių, kurie teikė alternatyvią nepriklausomą informaciją Baltarusijoje ir regione, iš viso parengė (išvertė arba perspausdino iš kitų šaltinių) 708 straipsnius, atliko 33 vertimus.

Sustiprinti pilietinės visuomenės gebėjimai Armėnijoje, Azerbaidžane, Sakartvele ir Ukrainoje, siekiant ginti ir skatinti moterų teises strateginio bylinėjimosi ir advokacijos būdu.

9 projektai Baltarusijoje

Pagrindinės bendradarbiavimo su Baltarusija sritys: parama pilietinei visuomenei, jos politinio aktyvumo ir solidarumo skatinimas, baltarusių tautinės tapatybės paieška, europinių vertybių sklaida nepriklausomoje Baltarusijos žiniasklaidoje ir kultūros paveldo išsaugojimas.

2018–2020 m. įgyvendintas litvakų kultūros paveldo puoselėjimo projektas padėjo perteikti Lietuvos patirtį bendruomenės architektūros paveldo išsaugojimo ir naudojimo vietos gyventojų poreikiams ir miesto plėtojimui srityje.

Pradėjus vykdyti aplinkosaugos projektą, Baltarusijos jaunimui buvo perteikta žinių apie aplinkos apsaugą ir klimato kaitą, padidintas organizacijų sąmoningumas ir noras atsakingai vykdyti savo veiklą.

Lietuva yra viena iš trijų pagrindinių donorų (kartu su ES ir Švedija), remiančių Europos humanitarinį universitetą, - vienintelį Baltarusijos universitetą tremtyje, teikiančią akademinę laisvę savo studentams, dėstytojams ir darbuotojams.

7 projektai Moldovoje

Teiktos rekomendacijos dėl ES ir Moldovos asociacijos sutartyje numatytų uždavinių dėl visų transporto rūšių saugos ir sąveikumo įgyvendinimo.

67 merginos, dalyvavusios tarptautiniame projekte „Girls-GoIT“, įgijo STEM srities įgūdžių, 25 merginos atliko praktiką informacinių technologijų įmonėse.

Teikta parama pilietinei visuomenei ir žiniasklaidai, ugdant visuomenės nepakantumą korupcijai.

Platinta informacija apie šalies totalitarinę komunistinę praeitį, siekiant ugdyti pilietinę sąmonę ir skatinti jaunimą domėtis atminties istorija.

Demokratija ir pilietinė visuomenė

Švietimas

Regionų plėtra

Jaunimas ir socialinė apsauga

Lyčių lygybė ir moterų įgalinimas

Ekonominė plėtra

Parama šalies viduje perkeltiems asmenims

Sveikatos apsauga

8

12 PROJEKTŲ UKRAINOJE

Ukraina – prioritetinė Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo partnerė. Skatindami Ukrainos integraciją į ES, Lietuvos ekspertai perdavė patirtį švietimo, sveikatos ir socialinės apsaugos, lyčių lygybės srityse.

Rytų Ukrainos mokytojai išmoko veiksmingai lavinti mokinių socialines ir emocines kompetencijas, gavo žinių ir įgūdžių nuotolinio mokymo, vaikų ir jaunimo neformalaus ugdymo, patyčių prevencijos ir profesinio orientavimo srityse.

Buvo tęsiamas Donecko srities Avdijivkos mokyklos aprūpinimas moderniomis edukacinėmis priemonėmis, toliau įrengiami mokyklos sporto ir žaidimų aikštynai.

Vykdyti praktiniai mokymai ir individualios psichoterapijos konsultacijos, siekiant padėti nuo konflikto rytų Ukrainoje nukentėjusioms moterims įveikti potrauminį stresą, grįžti į visavertį visuomeninį gyvenimą ir darbo rinką.

7 PROJEKTAI ARMĖNIJOJE

- Armėnijos transporto sektoriui pateiktos rekomendacijos dėl ES ir Armėnijos CEPA susitarime numatytų uždavinių, susijusių su kelių ir geležinkelių transporto sauga, tinkamo įgyvendinimo.
- Skatintas Armėnijos kaimo vietovių moterų verslumas.
- Suteikta parama užtikrinant nuotolinį mokymąsi COVID-19 pandemijos laikotarpiu.
- Didintas Armėnijos pilietinės visuomenės organizacijų ir žiniasklaidos atsparumas dezinformacijai.
- Visuomenei suteikta žinių apie tvarų atliekų rūšiavimą.

5 PROJEKTAI SAKARTVELE

1 PROJEKTAS AZERBAIDŽANE

Buvusio karinio konflikto zonoje Šikchli kaime, Gazako rajone sukurta saugi laisvalaikio ir žaidimų erdvė vaikams.

Sakartvelo verslo atstovai supažindinti su laisvosios prekybos ES erdvėje teikiamomis galimybėmis, siekiant pagerinti Sakartvelo mažųjų ir vidutinių įmonių galimybes eksportuoti produkciją į ES rinką.

Sakartvelo pilietinė visuomenė ir jaunimas perėmė Lietuvos ekspertų patirtį apie strateginę komunikaciją bei rinkimų stebėjimą, mokėsi atpažinti dezinformaciją.

8 PROJEKTAI MIGRACIJOS KILMĖS, TRANZITO ŠALYSE IR KITOSE VALSTYBĖSE

Nigerijos jaunimas įgijo verslumo įgūdžių, naujų kompetencijų verslumo ir skaitmeninimo srityse. Dramblio Kaulo Krante įgyvendintas projektas, kurio tikslas - stiprinti moterų socialinę ir ekonominę nepriklausomybę, Ugandoje - finansų sektoriaus stabilumą ir vartotojų, ypač mažiausias pajamas gaunančių ugandiečių apsaugą.

Projektai Turkijoje, Mongolijoje ir Mianmare skatino mokslo ir verslo bendradarbiavimą, regioninę ir ekonominę plėtrą, stiprino moterų socialinę ir ekonominę nepriklausomybę ir gebėjimus švietimo srityje.

Projektas Irake skirtas remti Artimųjų Rytų jaunuolių, kurie neturi galimybių gauti išsilavinimą savo šalyje, studijas Lietuvoje.

Tarptautinės programos

TAIEX SHARING EU EXPERTISE SINCE 1996

2020 m. Lietuva aktyviai dalyvavo ES Dvynių ir TAIEX programose, perduodama ekspertinė parama šalims naudos gavėjoms. Europos Komisijos finansuojama ES Dvynių programa remia skirtingų šalių giminingų institucijų bendradarbiavimą.

2018 m. Centrinė projektų valdymo agentūra (CPVA) pradėjo įgyvendinti ES deleguoto bendradarbiavimo programas Ukrainoje.

Parama viešųjų finansų valdymui Ukrainoje. Programoje dalyvauja Pasaulio bankas, Tarptautinis valiutos fondas, Švedijos vystomojo bendradarbiavimo agentūra SIDA, CPVA ir ES delegacija Ukrainoje. Bendra programos vertė – 50 mln. EUR.

2020 metais:

12

LAIMĖTŲ DVYNIŲ PROJEKTŲ

už 15,8 mln. EUR (3 Azerbaidžane, 2 Baltarusijoje, 1 Bosnijoje ir Hercegovinoje, 1 Jordanijoje, 1 Moldovoje, 2 Sakartvele ir 2 Ukrainoje).

19

JGVENDINAMŲ DVYNIŲ PROJEKTŲ:

1 Armėnijoje, 4 Azerbaidžane, 3 Baltarusijoje, 1 Bosnijoje ir Hercegovinoje, 1 Jordanijoje, 1 Moldovoje, 3 Sakartvele, 1 Šiaurės Makedonijoje, 3 Ukrainoje, 1 Palestinoje.

Iš viso 2004 - 2020 m.
Lietuva laimėjo

118

ES Dvynių projektų.

Lietuvos ekspertai dalyvavo

40

-tyje
TAIEX programos renginių
(seminaruose, mokymuose,
ekspertų misijose).

Lietuvos OPV sudėtis

Dvišalė parama - tai projektai, techninė parama, stipendijos ir parama mokslui valstybių partnerių studentams, taip pat tikslinė humanitarinė pagalba. 2020 m. Lietuva suteikė humanitarinės pagalbos už 1,28 mln. EUR.

0,1 mln. EUR
Azerbaidžanui

0,8 mln. EUR
Turkijai

2,2 mln. EUR
Ukrainai

10,4 mln. EUR
dvišalė parama

52,8 mln. EUR

daugiašalė
parama

0,1 mln. EUR
Moldovai

0,8 mln. EUR
Sakartvelui

1,6 mln. EUR
Baltarusijai

4,6 mln. EUR
Kitos šalys ir
tiksliniai fondai

0,24 mln. EUR
Armėnijai

6.3%

47,5 mln. EUR
Įmoka į ES biudžetą

Vystomojo bendradarbiavimo politikai įgyvendinti

URM valdoma OPV

2,7 mln. EUR
Pasaulio bankui

2,0 mln. EUR
Jungtinėms Tautoms
JT agentūroms ir taikos palaikymo misijoms

0,6 mln. EUR
Kitai daugiašalei paramai

Daugiašalė parama: Lietuva, vykdydama tarptautinius įsipareigojimus, prisidedama prie tarptautinių pastangų mažinti skurdą ir skatinti demokratinių vertybių sklaidą, teikė paramą vystymuisi mokėdama privalomus ir savanoriškus įnašus ir įmokas į vystomojo bendradarbiavimo veiklą vykdančius ar koordinuojančius fondus, tarptautines organizacijas ir tarptautines finansines institucijas.

Visuomenės informavimas

URM nuosekliai informuoja Lietuvos visuomenę, ypač jaunimą, apie Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi programos tikslus, vystomojo bendradarbiavimo svarbą ir naudą. 2020 m Lietuvos nevyriausybinės organizacijos įgyvendino 4 visuomenės švietimo ir informavimo projektus.

- Vystomojo bendradarbiavimo temomis surengtos interaktyvios paskaitos, diskusijos, konkursai, dokumentinių filmų peržiūros, įgyvendinta savanorių programa.

- Keturioliktus metus URM prisidėjo prie tarptautinio žmogaus teisių dokumentinių filmų festivalio „Nepatogus kinas“ organizavimo. Kitokiu formatu – virtualioje erdvėje vykusio festivalio metu pristatyta gausi 50 dokumentinių filmų programa, surengta susitikimų su kino kūrėjais, organizuotos diskusijos su filmų herojais, žmogaus teisių aktyvistais ir ekspertais.

Kartu su radijo stotimi „M1 plus“ surengtos informacinio pobūdžio viktorinos apie Jungtinių Tautų darnaus vystymosi tikslus ir vystomąjį bendradarbiavimą.